

Roma Ilaqtaqa Musquyta Sayanachin - Qanchis Yupay

Qhipa Ch'aqway: Romaq unanchaaynin Adventista Profeciapi chaymanta Graciapa p'uchukayninpi ima niyninpas

Jeff Pippenger
2024-08-17

Adventismopa historianninpi suqta historial líneakunata qhawarisunchik, maypichus Romaq símbolomanta sasachakuykuna asunto karqan. Qhepa tamyay metodologíanta llamk'achkashanchik, chayqa "líneamanta líneaman" nisqa, "kaypi asllata" hinaspas "chaypi asllata" nisqamanta. Qallarisqanchikqa Romaq símbolomanta ñawpaq kaq sasachakuyqa kunan p'unchay sasachakuyta rikuchisqanmi nispa reqsichiywanmi; chayraykutaq kunanqa gracia tiempo wichq'aykama qhipa kaq sasachakuypiña kashanchikta sinchita ñit'in.

Kay qhipa ch'aqwayqa, Romaq unanchanmantam rimaspa, ancha llakiyuq kasqanta rikuchin Daniel chunka hukniyuq qillqapi chunka versiculomanta suqtayuq versiculokama, chaykunapa Daniel chunka hukniyuq qillqapi tawa chunka versiculopa pakasqa historianta rikch'achin. Tawa chunka versiculopa historiam profeciata yachaqta apamun 1989 wataman chaymanta Unión Soviéticapa urmayninkama, imaynachus chunka versiculopi rikuchisqa kasqan hina. Qatiq versiculotaq, tawa chunka hukniyuq versiculom, mayqinchus Estados Unidos Ilaqtapi utqay hamuq domingo kamachiyta sut'inchan, suqtayuq versiculowanmi rikch'achisqa kachkan. Inspiración nisqaqa sut'ita willan, sellasqa kasqanqa "Danielpa qillqanpa qhipa p'unchaykunawan tupaq rak'in kasqan" nispa.

1989 watakama domingo kamachikuykamaqa qhepa p'unchaykunapa sellasqa rakiymin, chaytaq chunkaqmanta suqta chunkaqkama versiculokunapi unanchasqa kachkan. Chayrayku yachaypa yapakusqanmi pusan Qanchis kaq P'unchay Adventistakunapa gracia p'unchaypa wisq'akusqanman, imaraykuchus Estados Unidos Ilaqtapi Adventismoq gracia p'unchayninqa domingo kamachikuypi tukukun. Chunkaqmanta suqta chunkaqkama versiculokunapiqa tarisun chunka tawa kaq versiculota, mayqinchus reqsichin Diospa Ilaqtanpa "saqueadoresninkuna" visiónta sayachisqankuta.

Chaymiqa, 1843 watapi ñawpaq kamachiy siq'ipi rikuchisqa Millerita ch'aqwayqa Adventismopa historiampi Romapa ñawpaq ch'aqwayninmi. Chaylla kikin ch'aqway kutimunantaqmi, rikuyta munakkuqman willan, Jesusqa Alpha-Omegahina, tukukuyninta qallariyninwan sapa kuti rikuchisqanta. Kunan p'unchawpi kaq ch'aqwayqa yuyaysapa, mana yuyaysapa virginkunata t'aqwispa qhichwachiqqa qhipa ch'aqwaymi.

Profético santificasqa lógicawan yachachin, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa hunt'asqa hukllachasqaman chayananku, utqay hamuq domingo kamachiy ñawpaqpi paykunapa probación tukukuyninkumanta manaraq. Malaquíaspas Pactopa Mensajerunpa sumaqchasqa ninanqa kunanqa Levitakunata qori hinata qollqe hinatachu pichaykuchkan. Dirt Brush Manqa

kunanqa paypa pampanta cheqaq simikunawan pichaykachkan.

“Paypa aventadornin makimpi kashan, hinaspa era llimp’iyta allinta pichanqa, trigontaqa qollqana wasinman huñunqa.’ Mateo 3:12. Kayqa huk pichay p’unchawkuna-manta huknin karqan. Cheqaq kay simikunawanmi la qepaqa trigomanta rakisqa karqan. Aswan hatun yupaychakuqkuna hinaspa kikinkupi chiqap kasqankuta yuyaykuqkuna kaspas, piñakuyta chaskiyta mana munasqankurayku, kay pachata anchata munaspa kawsay humildeta chaskiyta mana munasqankurayku, askha runakuna Jesusmanta karunchakusqaku. Askhakunam kunanpas chayllata rurashanku. Almakunaqa kunan p’unchawpas pruebaykusqa kashanku, imayna Capernaum sinagogapi chay discipulokuna pruebaykusqa karqanku hina. Cheqaq kay sunquman apamusqa kaqtin, rikunku kawsayninkuqa Diospa munayninwan mana tupaq kasqanta. Rikunku kikinkupi llaqa ima tikraypa necesidanta; ichaqa mana munankuchu chay kikinta saqeyniyuq llamk’ayta apayta. Chayraykum huchankuta rikuchisqa kaqtin phiñakunku. Piñakusqa rispankum, imayna discipulokuna Jesusmanta ripurqanku, rimrillaspanku: ‘Kay rimayqa sasa rimaymi; ¿pitaq uyariyta atinman?’” El Deseado de Todas las Gentes, 392.

Kay chunka chunka soqt’aq ñiqin versícukunawaq Danielpa qhepa profecianninqa qallariynin kasqanmanta, chaymanta chay versícukunawaq kapítulopa qhepa soqt’aq versícukunawan tupaq kasqanmanta, rikuchin Alpha y Omegaqa qallariypi kaq versícukunata llamk’achisqanta yachakunata mana allinkunamanta qhepa t’aqayta hunt’anampaq, Danielpa chunka iskayniyoq kapítulonpi unanchaq hina, chaymi kunan pasashan.

Kimsakuna rikch’ariyninmanta kinsa kaq testigoqa kay ch’aqwaypa sinchi, manchaychanapaq kasqanta sut’inchin: inspiracionmi, Hermana Whitepa qelqasqankunawan, sut’ita sayachin 1843 watapi pionero-kunapa cartata, mayqanmi versículo catorcepi Romaq ch’aqwayninta rikuchin. Qallariyninpi kaq ch’aqwayqa tukukuyninpi kaq ch’aqwayta reqsichin, hinaspa versículo catorcepi “llaqtaykimanta suwa-kuna” nisqanta Millerita yachayninman inspirado nispa qhawarichisqanqa ninmi: chay saphi cheqaq-kayqa mana chaskisqa kaptinqa, chayllapi Profecía Espiritunpa atininmanpis mana chaskiy kachkan. Ñawpaq iskay testigokunawan hinallataq, kay ch’aqwayqa graciaq p’unchaynin wichq’akuyta manaraq chayashaqtinraq kasqanta sinchita yupaychaspas, sut’i yachaymi kachkan: qhepa kaq, utaq tukuy tukukuy llullachiyqa, Profecía Espiritunta sayachisqankuta rimakuqkunapaq, Profecía Espiritunta mana chaskiy kachkan.

“Satanásqa... sapa kuti llullaqta yaykuchispa purichkan—cheqaq kaymanta karunchanampaq. Satanaspas qhepa llullakuyninqa kanqa Diospa Espiritunpa testimoniunta mana imapaqpas qhipaykachinampaq. ‘Maypichus mana rikuy kasqanchu, chaypi runakuna chinkarinku’ (Proverbios 29:18). Satanásqa ancha yuyaywan llamk’anqa, imaymana ñankunapi, imaymana ruranakuna nisqawan, Diospa puchuq ayllunpa cheqaq testimoniopi confiakurqankuta kuyuchinampaq.”

“Kanca Testimoniokunapaq contranpiq supaymanta hina chiqninakuy ninaq hina hapiyqusqa kanqa. Satanásqa rurayninkunawaq iglesiakunapa paykunapi iñiynta chinkachinapaqmi kanqa, kayrayku: Satanásqa manam chayhina sut’i ñanta kapunmanchu llullakuyninkunata yaykuchinapaq, almas-kunata pantasqankunawan watanapaqpas, Sichus Diospa Espiritunpa willakuyninkuna, huchachakuyninkuna, yuyaychasqankunapas kasukusqa kanku chayqa.”

Diospa Espiritunpa “testimoniun”pa autoridadninta mana valichiyqa, icha chayta qhichuyqa, Ellen Whitepa qelqasqanpi sut’ichasqa hina, “Satanaspa qhipa llullakuyninmi ancha qhipa kaq.” Panay White qelqarqan payman “rikuchisqa kasqanta” nispa, “1843 watapa tablanta Señorpa makin kamachisqan kasqanta, mana tikrasqa kananpaq.” Ñawpaq pasajepi chiqapta tupachisqa kachkan Profeciapa Espiritunpa autoridadninta qhichuywan qhipa p’unchaykunapa rikuywan, tukuy profetakunaqa aswan chiqapta qhipa p’unchaykunamanta rimanku. Chayrayku Danielpa chunka tawa versículopi “suwa runakuna” rikuyta sayarichinku nisqanpi, chayqa Proverbios 29:18pi Salomonpa rikusqannim, chaypi nisqan hina rikuy mana kaqkunaqa “wañunku,” hinaspa “wañuy” nisqa simiqa “q’ala q’alalla qhipay” ninmi.

Chayraymi, “chinkay” nisqaqa reqsichin qhepa p’unchaykunapi Profeciapa Espiritunta sayachisqankuta willakusqankumanta, ichaqa chaypi sut’ichasqa kamachiyta qhesachasqankurayku q’ala kachkanankuta, hinaspa chinkarinankuta; kayqa Laodiceayuqkunapa nisqanta willakun, paykunaqa “llakiyoq, wakcha, pobri, ñawsa, q’ala” kanku. Paykunaman yachachisqa kanku “yuraq p’achata rantinankupaq, p’achasqa kananpaq, ama q’alachasqa kayniykupa p’enqaynin rikurinapaq.” Sichus yachachikuyta mana chaskinku chayqa, Señorpa siminmanta wijch’usqa kanku.

Chhaynaqa, huk testigota tarisunchik kay q’ala kayqa rikuchikunmanmi probación wichq’aykukunankama manaraq tukukuptin. Chay utqay hamuq domingo p’unchaw kamachiypi, chay q’ala almanakuna uywapa señalta chaskinqaku, urmachisqa kashaspanku, hina kay Daniel chunka hukniyuq qillqap tawa chunka hukniyuq versiculonpi rikuchisqa hina. Imaraykuchus paykuna urmachisqa kanqaku, Profecía Espiritup autoridadninta rechazaspankurayku, mayqinchus 1843 watapa ñawpaq pionero kartata sayarichin, mayqinchus Adventismopa cimientonkunata rikuchin, hinaspa “llaveta” hap’in, mayqinchus visiónta takyachin Roma llaqtam “llaqtaykipa suwaqnin” nisqa atiy hina versiculo chunka tawanpi sut’inchasqa kasqanwan.

“Imapas huk kaqmi: Satanásqa unanchan uraman sayaq qanchis punchawniyuq Adventista runakunaqa ñawpaqta saquesqanku Diospa Espiritunpa Testimoniokunapi kaq willaykuna, amonestacionkunatawan hinaspa corrigimientokunapi iñiyninkuta.

“Hatun aswan sapaqchasqa kasqaman chaymanta astawan ch’uya serviyman waqyakuynin ruwasqa kashan, hinaspataq ruwasqa kachkanraqmi. Wakin kunan Satanaspa yuyaychayninkunata willakusqankumanta kutirispá, allinta yuyayman hamunqaku. Kanchis hatun atiywan trustiypi churakusqa t’aqakunapi kaqkunaqa mana kay p’unchaypaq cheqaq kawsay simita entiendenchu. Paykunamanmi kay willay qusqa kanan. Sichus chaskinkuman chayqa, Cristoqa paykunata chaskinqa, hinaspataq paywan kуска llamk’aqkunata ruwanga. Ichaqa mana chay willayta uyariyta munaspankuchá, tutayay Apuq yana unanchan uramanmi sayarinqaku.”

“Nisqasim ninitaqmi: kay pachaqa allin, ancha chanin chiqaq yachachiyqa runakunaq yuyayninkuman aswan-aswan sut’ita kicharinqa. Sapaqna yuyaypi qhari warmikunaqa Cristoq aychanta mikhunankum, yawarnintataq upyanankum. Hamunqa hamut’ayninpa wiñaynin,

imaraykuchus chiqaq yachachiyqa mana tukukuq mast'ariyta atinqa. Chiqaq yachachiyq divina qallariqninmi aswan qayllamanta, aswanraq qayllamanta tinkuyma hamunqa payta reqsinankupaq qatikuqkunawan. Diospa llaqtan siminta hanaq pacha t'antata hina chaskiptinku, yachankaku paypa lloqsinkunaka paqarinapaq hina wakichisqa kasqanta. Chaskinqaku espiritupa kallpanta, imayna aycha mikhunata mikhuptin cuerpoqa fisikupa kallpanta chaskin, chayhinata." Spalding and Magan, 305, 306.

Qhipa qelqayniykupi riqsichirqanchikmi Uriah Smithqa 1863 wata hatariyuypa kurak apaqnin kasqanta, paymi 1863 watapi llulla tablat apamurqanrayku. 1863 watapi pay rurasqa tablaqa Laodicea Adventismoq profetiku willakuyninmanta Levitico iskay chunka suqtayuq qanchis kutiyman qichurqan; chay hinaqa cimientokunata sapa kuti aswan aswan urmachiy qallariyninta señalaspa, hinallataq llulla Laodicea Adventista cimientu ruwaq qallariynintañataq, chay cimientuqa aquman sayachisqa kashan. Qhipamanmi Adventista historiapi, paypa sapallan yuyayman hina norte llaqtapa reyninmanta qhawariyninqa, profetiku modelonpa rurunta aparqan, runakuna iglesiamanta ayqekaptinku.

Llulla profetakunamanta cuidakuychis, paykunaka ovejapa p'achanwanmi qankunaman hamunku, ichaqa ukhupinqa mikhuymunaq atokunam. Ruruyninkunawanmi paykunata reqsinkichis. ¿Kikin runakuchu kiskamanta uvasta pallanku, otaq qura k'ichkamantachu higosta? Chay hinallataqmi llaqa allin sach'a allin ruruta apamun; ichaqa millay sach'a millay ruruta apamun. Allin sach'aqa manam millay ruruta apamuyta atinchu, nitaq millay sach'aqa allin ruruta apamuyta atinchu. Sapa sach'a mana allin ruruta apamuyta kuchusqa kachkan, ninaman wijch'usqataq. Chayraykun ruruyninkunawan paykunata reqsinkichis. Manam llaqa noqaman: "Señor, Señor" niqkunaka hanaq pacha qhapaq suyuman haykunqachu; aswanpas hanaq pachapi kaq Yayniypa munayninta ruwaqmi. Achkhaqmi chay p'unchaypi noqata ninaku: "Señor, Señor, ¿manachu sutyiki willarakuyku? ¿manachu sutyiki supaykunata qarqorqayku? ¿manachu sutyiki achkha musphay ruraykunata ruwarqayku?" Chaymantataq nisaq paykunaman: "Manam hayk'aqpas reqsirqaykichischu; noqamanta ripuychis, qankuna mana chiqan ruwayta ruwaqkuna." Chayrayku pipas kay nisqaykunata uyarispa ruwanku, paytaqa rikch'achisqa yachaysapa runaman, paymi wasinta rumipi sayachirqan. Parataq uramurqan, mayukuna hunt'amurqanku, wayrakunataq wayraramurqanku chay wasiman maqamurqanku; ichaqa manam urmarqanchu, rumipin sayachisqa kasqanrayku. Hinallataq sapa kay nisqaykunata uyarispa mana ruwaqqa, rikch'akunqa mana yuyayniyuq runaman, paymi wasinta aqupi sayachirqan. Parataq uramurqan, mayukuna hunt'amurqanku, wayrakunataq wayraramurqanku chay wasiman maqamurqanku; hinaspan urmarqan, hatunmi urmaynin karqan. Mateo 7:15–27.

1989 watapi Laodicea sutyiyuq Qanchis p'unchaw Adventista iglesiapa umalliqninkunaka saquesqa karqanku, imaynatachus Cristo paqarisqa p'unchawpi judío iglesiapa umalliqninkunapas mana yupaychasqa saquesqa karqanku chay hinallataq.

"Runakunaqa mana yachankuchu, ichaqa kay willakuyqa hanaq pachata hunt'achin kusikuywan. Aswan ukhu, aswan llamp'u munakuyniyuq sonqowanmi k'anchay pacha llaqtamanta ch'uya kawsayniyuqkunaka kay pachaman qayllaykunku. Tukuy kay pachaka aswan k'anchariqmi paypa kayninrayku. Belen urqkunam hawanpim huñunakusqa mana

yupay atina achka angelkuna. Señalta suyachkanku, kuisqa willakuyta kay pachaman willanankupa. Sichus Israelpi umalliqkunaka confiakusqanku nisqaman cheqaq karqankuman chayqa, Jesuspa naceyninta willaq hina kusikuypi paykunapas rakikusunkuman karqan. Kunanqa ichaqa paykunata saqepunku.”

Diosmi riman: “Yaku-ta churasaq yakumanta much’uqman, unu mayu hinataq chakisqa allpaman.” “Cheqaq kawsayniyuqkunapaq, tutapi k’anchaymi llusqin.” Isaías 44:3; Salmo 112:4. K’anchayta maskhaqkunaman, chayta kusikuywan chaskiqkunamanpas, Diospa tiyananmanta lliphipiq k’anchaypa rayokunanmi k’anchanqa.” El Deseado de Todas las Gentes, 47.

Cristopa rayanpi tukukuypa tiempoqa paypa naceyninmi karqa, chay pachataqmi chay generaciönta pruebapman churanan mensaje kichasqa karqa. 1989 watataqmi tukukuypa tiempo karqa chay akllasqa runakunapaq, paykunaqa qayasqa kanku pachak tawa chunka tawa waranqa ukhupi kananpaq. Uriah Smithpa profético modeloqa mana chaskirqachu chay cimienta cheqaqkuna 1843 gráficopi rikuchisqa kaqkunata. Chay cheqaqkunataqmi “Roca” karqaku.

“Ñan hamut’aña chayamunña: janiw kunas mantayañakiti, ukax iyawsäwin cimientoparu mayjt’ayirñapataki, uka cimientopatakiw jiwax sayt’atäsipktana, kunapachatix yatiyäwix 1842, 1843, ukat 1844 maranakan purinkäna ukhatpacha. Nayax aka yatiyäwix askichatäyätwa, ukat uka urutpachaw akapach nayraqatan sayt’ataskta, Diosax churkistu uka qhanar chiqpachäskasin. Janiw munapkti kayunakas apaqañxa uka patatxa, kawkhantix ukan uchatapkän ukatxa, sapüru Tatitur thaqhasina ch’amampi mayisiwimp khanaru thaqhasina. ¿Amuytati nayax Diosan churkitu uka qhan jaytañajawa sasati? Uka qhanax Wiñay Qarqhamañapawa. Uka churata urutpachaw nayar irpawayitu.” Review and Herald, April 14, 1903.

2001 watapi 11 p’unchaw qhepa paraqa qallariqmi ch’iqchiyta, kimsa kaq ay ayllupi Islamta rikch’achiq wayrakuna kacharikuspa, Patriot Act nisqapas ingléspaq kamachikuymanta romanopa kamachikuyninman t’ikrayta señalaspa, profecía hina willarirqan papal atiyiniyuq unu lloqsimuyqa qallarisqanta. Laodicea Adventismo wasipaq qhepa pruebapman ruwanakuyqa qallariqmi, hinaspas “para urmaykurqan, unu mayukuna hamurqan, wayrakuna wayraykamurqan, chay wasita maqamurqan; hinaspas urmarqan: ancha hatunmi urmanan karqan”.

Chay pacha atiyiniyuq angel willakusqan yachachirqan llapa nacionkuna Babiloniapa vinonta upyasqankuta, hinaspas papal Romaq qhatu yachayñanwan apostata Protestantismopa llulla ruraynin, 1863 watapi hatarikuymanta pacha aswan-aswan chaskisqa kasqanrayku, chaymi Babiloniapa vinonwan (doctrinawan) rikuchisqa.

Kaykunakuna qhipamanmi huknin angelta hanaq pacha-manta uraykamusqanta rikurqani, hatun atiyiniyuqta; paypa k’anchariyninwanmi kay pacha llipinqasqa karqa. Hina kallpawan sinchi simipi qaparirqa, nispas: Babilonia hatunqa urmarunñam, urmarunñam, supaykunapa tiyananman tukusqa, llapa millay espíritu-kunapa waqaychananman, llapa mana ch’uya cheqnisqa p’isqkunapa wichq’asqa kanchamanpas. Lliw llaqtakunan paypa waqllikuy ninakuy paqarisqan p’unchay vino-manta upyarqanku; kay pachapa reykunanpas paywan waqllikurqanku; kay pachapa rantikuqkunaqá qhapaqyarqankun paypa munayman hina sumaq

mikhuyninkunaqa mana tupayniyuq achkaymanta. Apocalipsis 18:1–3.

2020 watapi 18 p'unchaw chinkasqa suyakuypi, Laodiceapi qanchis p'unchay samana Adventista iglesiapaq pruebayuq ruwanakuy tukukuqmi karqa, chaymantaq pachak tawa chunka tawa waranqa ukhupi kasqankuman akllasqa kananpaq candidatokunapa pruebayuq ruwanakuy qallarikurqa. Miguel 2023 watapi julio killapi chay candidatokunata rikch'ariyta qallarisqan pacha, willakuyqa, Adventismopa willparisqanpi aceitem hina rikuchisqa, yapamanta kichasqa mana sellasqa karqa. 2001 watapi septiembre 11 qhipamanpas icha 2023 watapi julio qhipamanpas, aceitepa hich'akuy karqam, hinaspataq 2023 watapi julio killapi mana sellasqa kichasqa willakuyqa, hunt'asqa wiñarisqanpi, willparisqapa Chisi Chawpi Qapariy willakuyninmi.

Qallarin pachaqa kachkan yachachisqa pachaspi, yuyayniyuqta mana yuyayniyuqtaq sipas virgenkunapa willakuynin hina; ichaqa wiñan hatun qapariy willakuymanta. Chay willakuy chayamun yaqalla hamuq domingo kamachiyman, hinaspa chay chayamuspaqa, Apocalipsis chunka pusaqniyuq capítulo iskay kaq rimariynin waqyan Diospa huk uywankunata Babiloniamanta llusqiyta.

Hukmantaqmi hanaq pachamanta huk simita, kaynata nisqata: “Llusqiychis paymanta, ñuqaq llaqtay, ama huchankunapi paywan kуска rurasqa kanaykichispaq, amataq ñak'ariyninkunamanta chaskinaykichispaq. Huchankunari hanaq pachakama chayasqaña, Diosqa mana allin rurasqankunata yuyarirqaña.” Apocalipsis 18:4, 5.

Huk ñiqin qhapaq kunkam, hukmanta kimsa versikulukama, willarqan huk prueba pacha chayamusuqta, chaymanta qhipa para ch'allakuyqa qallariq. Iskay ñiqin kunkam reqsichin chay prueba pachaq tukukuyninta, hinallataq willakun Diospa wakin uywa qatinqa, Babiloniapiraq kaqpaq prueba pachanta.

“Chaymi, kay qhipa llamk'aypi, kay pachata willanakuypaq, iskay sapa waqyaykuna iglesiakunaman ruwasqa kanku. Iskay kaq angelpa willakuyninqa kayhinam: ‘Babilonia urmasqañam, urmasqañam, chay hatun llaqtam, payqa llapa nacionkunata machachirqan qharichakuyñinpa phiñasqa vinonwan ukyachispa.’ Hinaspa kimsay kaq angelpa willakuyninpa sinchi qapariyninpi, hanaq pachamanta huk rimay uyarikun, nispá: ‘Llusqiychis paymanta, ñuqapa llaqtay.’” Review and Herald, December 6, 1892.

Espíritu Santo nisqapa hich'aykusqan p'unchawkunapin Pablopá 2 Tesalonicensespi rimarisqan kallpachasqa pantayta junt'akun. Ichaqa 11 septiembre 2001 p'unchawmanta qallarisqa Laodicea nisqa qanchis kaq p'unchaw adventista iglesiapa prueban kasqan, otaq 18 julio 2020 p'unchawpaq llakikuyta musuqchasqan vírgenes nisqakunapa prueban kasqan, pruebaqa Espíritu Santo nisqapa hich'aykusqan ukhupin ruwakun. Chay hich'aykusqaqa huk pruebayuq willakuytam sut'inchán.

“Llapa kay pachaq Señorpa qayllanpi sayashaq ñak'asqa runakunaqa, huk kuti Satanásman qosqa karqan chay p'istuyuq querubín kasqanmanta churasqa kayniyuqmi. Trononpa muyuriqninpi kaq santu kaqkunawanmi Señorqa kay pachapi tiyaqkunawan mana tukukuq rimayninta waqaychan. Qori asiytiqa chay graciata rikuchin, maywan Diosqa iñiqkunapa mecheronkuna hunt'achin, ama qhataqyaspa wañukapunankupa. Sichus mana kay santu asiyti hanaq pachamanta Diospa Espíritunpa willakuyninkunapi ichaqa pourasqa kanmanchu karqan,

mana allin atikuqkunaqa runakunata llapanta kamachinman karqan.”

Diosqa mana yupaychasqa kan, pay kachamusqanchik willakuykunata mana chaskispanchik. Chay hinaqa qori aceite-ta mana chaskinchikchu, payqa almanchikkunaman talliyta munan, tutayaypi kaqkunaman haywarisqa kananpaq. Qayakuynin hamuptin, “Qhawariychik, qhasaqa hamunña; lloqsiychik paywan tinkuq,” nispa, pichqankuna mana chaskirqankuchu chay santo aceite-ta, mana sonqonkupi waqaycharqankuchu Cristo-pa graciata, paykunaqa, mana yuyayniyuq sipaskunahinataq, tarinaku mana alistakusqa kasqankuta Señorninkuta tinkunankupaq. Paykuna kikinkupi mana atiyiniyuq kanku chay aceite-ta tarinankupaq, hinaspa kawsayninku urmayman tukusqa kan. Ichaqa Diospa Santo Espíritu mañakusqa kaptin, hinaspa Moisés hina ruwakuspa, “Gloriaykita rikuchillaway,” nispa mañakuspa, Diospa munakuyninqa sonqonchikkunapi mast’arisqa kanqa. Qori tubukunawanmi qori aceiteqa noqanchikman haywarisqa kanqa. “Manan kallpawanchu, nitaq atiywanchu, aswanpas Espírituwanmi, nin Ejércitokunapa Señor.” Chiqap Kayniyuq Intipa k’anchayninkunata chaskispaqa, Diospa wawankunaqa kay pachapi achkikuna hina lliphillinaku. Review and Herald, July 20, 1897.

Pachak tawa chunka tawa waranqa tawa pachak tawa chunka tawaq sellochasqa kasqan pacha 2001 wata, setyembre killapa 11 p’unchayninpi qallarikurqan, chaymi iskay pruebayuq pachakunata rikuchin. Ñawpaqninqa Laodiceapi kaq Qanchis p’unchaw Adventista iglesiapa qhipa pruebanmi; iskay kaqtaq chunka sipaskunapa willakuyninpa imakunapaq rimasqankunapaqmi. Yachayniyuq utaq mana yachayniyuq sipas kananpaqqa, llapan sipaskuna suyasqa pachata experiencianankupaqmi kanan.

Historia Millerita ukupi, suyay pacha qallariqmi karqa iskay ñiqin angelpa chayamunwan, chaymi ñawpaq llakikuypi pasakurqa. Chay pachapi Protestantekunaqa, Diospa ñawpaq tratonpi akllasqa llaqtan kasqankumanta, saquesqa karqaku. Julio 18, 2020 p’unchawpi ñawpaq tratonpi akllasqa llaqtakuna saquesqa karqaku, hinaspaq suyay pachapi Millerita historiapi ruwakusqa pruebaykuq rurayqa yapamanta qallarirqan kutichisqa kananpaq. Chaymantataq Chawpi Tuta Qapariypa willakuynin Millerita historiapi wiñarirqan, kunan pacha hinallataq wiñarisqa kashan. Exeter Camp meeting nisqaman hunt’asqa chayaykuptinmi rikuchikurqa pichus willakuyta (aceiteta) charirqan, pichus mana charirqanchu chayqa. Mayqin historiapiipas ñawpaq tratonpi akllasqa llaqtakunaqa ñawpaqta pruebaykusqa hinaspa saquesqa kaqmi kanku.

“Musuq sonqota qosqayki, musuq espiritutaq ukhuykipi churasaq’ nispa. Llapa sonqoywanmi creenim Diospa Espíritu kay pachamanta qechusqa kasqanta, hinaspa hatun k’anchayta, hatun oportunidadkunata chaskispa mana allinpa aprovechakuqkuna ñawpaqta saquesqa kanqaku. Paykunaqa Diospa Espiritunta llakisichispam qarqukunku. Satanaspa kunan p’unchaykunapi sonqokunapi, iglesiakunapi, nacionkunapiipas llamk’asqanqa sapa profeciata yachaqa mancharichinanmi. Tukukuyqa qayllañam. Iglesiakunañataq hatarichun. Diospa tikraypa atinakuynin sapa miembrosqa sonqonpi experienciakusqa kachun, chaymantataq rikusuq Diospa Espiritunpa ancha ukhu kuyuriyninta. Huchapa pampachakuyninlla manam Jesuspa wañusqanpa sapallan rurunchu. Payqa mana tukukuq sacrificiota rurasqa, mana huchalla qechusqa kanampaqchu, aswanpas runa kaypas kutichisqa kananpaq, sumaqyachisqa kananpaq, urmasqan q’oturukuna mantapacha musuqmanta ruwaqchasqa kananpaq, hinaspa

Diospa qayllanpi kananpaq allinchisqa kananpaq.” Selected Messages, libro 3, 154.

Mayqin prueba pachapipas, qhelqasqa kachkan chay willakuyta mana chaskiqkunaqa, Pabloq sinchi pantachisqan delusionninta chaskinku.

“Manchakuypaqmi kashan mana allinta hap’iy cheqaqta, yuyayninchikta chiqapman yachachisqa, sonqonchiktapas llamk’asqa kaqta. Mana castigo illapasqa kayta atisunmanchu saqeyta, Diospa kuyapayakuyninmanta qanchis warningkunaq apachisqanta. Hanaq pachamanta huk willakuyqa kay pachaman kachamusqa karqa Noépa p’unchayninkunapi, runakunapa qespichiyninqa chay willakuyma imayna ruwasqankumanta kasqa. Warningta qhispichisqankurayku, Diospa Espíritunqa huchasapa mirayninmanta qechusqa karqa, unu para llump’ay unuypi wañurqanku. Abrahampa p’unchayninkunapiqa, kuyapayakuyqa manaña mañakuqchu karqa Sodoma llaqtapi huchayuq tiyaqkunapaq, Lotllataq warminta iskay ususnintawan mana kaqkunaqa hanaq pachamanta uraykachamusqa ninawan tukusqa karqanku. Chayhinallataq Cristopa p’unchayninkunapipas. Diospa Churinmi chay wiñayman mana iñiq judíokunata nirqa: ‘Wasiykichikqa ch’inñachasqa saqisqa kachkan qankunapaq.’ Qhepa p’unchaykunaman qhawarispapa, chay kikin mana tukukuq atiyiniyuqmi nin, chaykunamanta ‘mana chaskirqankuchu cheqaqpa munakuyninta, qespisqa kanankupaq,’ ‘Kayraykum Diosqa paykunaman atiyiniyuq pantachiyta kachamunqa, llullaqta creenankupaq: llapallanku huchachasqa kanankupaq, cheqaqta mana creenakkuqkuna, aswanpas mana allin ruraypi kusikukuqkuna.’ Siminpa yachachikuyninkunata qhispichisqankuman hina, Diosqa Espíritunta qechun, hinaspa saqin paykuna munasqanku pantachikuyninkunaman.” Early Writings, 46.

Kay yachakuyta qatiqnin qelqapiqa qatiqkusunraqmi.